

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Gospodarske stvari.

Roji.

Kakor drugi stanovi, tako se mudi tudi čebelar, ki je večinoma kmetovalec, rad zunaj v naravi, da gleda krasno, tako modro urejeno stvarstvo božje in diha blagi vonj kipeče cvetane. Katero čebelarstvo srce bi se ne vzradostilo ter navdalo hvale Stvarniku - Bogu podobno žgolečemu škrjančku v nebesnih višavah, ko naletava na nebroj medenonosnih rastlin in vidi na vsaki izmed njih čebelico pri marljivem delu, kako skrbi za blagor svojega gospodarja in vsesava sladki, pri vsaki hiši neizogibno potrebni med? Še bolj vesel je pa čebelar, ko vrnivši se domov ugleda na veji kosate cvetoče hruške obilen lep roj. Urno poišče svojo rojelovno vršo, prinese vže pripravljen panj, da spravi roj v novo stanovanje.

Pri rojenju čebel pridejo v poštev nekatere stvari, na katere se mora čebelar ozirati, ako noče imeti velike škode. Nanje naj v sledečem na kratko opozorimo.

Zajeti roji pogostokrat uidejo iz svojega novega domovanja. Da to zabraniš, ogrebi v panj, ki nima nikakega slabega duha in ki je popolnoma snažen. Ako moreš dati panju zadelan sat, ti bo vidno napredoval. Ker imajo roji živo potrebo, da stavijo satje, zato jim ne smemo vstavljati samih gotovih, vže izdelanih satov; praznih okvirjev, ki imajo samo satne začetke, pa jim tudi ne dajamo nad pet, ali največ šest, za katerimi naj pride takoj stekleno okence ali mrežica in lesena deska, ki imajo nalogo zadržati toploto, da ne uide, ker je hlad zelo na potu stavbi satja in razvoju zalege. Ko so okvirci vže dozidani in ako je pričakovati še bogate medene paše, potem obesimo še eden ali dva okvirca v panj, in sicer tako, da pride en okvir pred tretji sat od spredaj in drugi za njim, ker čebele v gnjezdu ne trpijo nobenih praznin, ampak jih urno izpolnijo. Ne smemo pa pozabiti dati okvircem vselej satne začetke, da čebele pravilno napravijo satje. Ako opazimo, da kak sat ne gre pravilno od rok čebelar, moramo koj poseči vmes in pogrešek popraviti, kajti zakrivljeno in povprek stavljeno satje dela pri premakljivih panjovih samo veliko zgago.

Ako denemo v kak panj satne kosove različne velikosti, tedaj obesimo manjše bolj spredaj pri žrelcu in večje bolj zadaj; to pa zato, ker čebele v sprednjem delu veliko hitreje stavijo, nego v zadnjem. Seveda satni začetki ne smejo imeti duha po miših, urinu (scalnici) itd., kajti v tem slučaju bi se roj lepo zahvalil za ponujano stanovanje in poslovil. Ko je ves roj v

panju, nesi ga takoj na odločeno mesto v uljak, ne postavlja ga pa pod ali nad ali celo poleg maternega panja, ker bi se pri prvih izletih veliko rojevih čebel pomotoma vrnilo v stari panj.

Prvenci ali prvi roji pridejo najraje kako soparno, toplo, mirno opoldne, za katerim rada nastopi nevihta ali deževni dnevi. Ako čebele vsled slabega vremena ne morejo na pašo, jim v treh dneh poide ves živež, ki so ga prinesle kot roj seboj za doto in če jim ne pomagamo čebelarji, morajo poginiti. Celo o lepih dnevih moramo podpirati roje z medom, ako je paša zelo pičila. To je temeljni kamen vspešne čebeloreje. Le pri obilni paši nima pitanje rojev nobenega pomena. Tudi moramo opomniti, da se roji ne smejo nikoli pitati precej prvi večer, ker naravni roj vzame seboj vselej brašna za tri dni na pot. Ako bi roj pred časom pitati, utegnil bi nam takorekoč iz gole objestnosti drugi dan odnesti pete. Zato pokladajmo šele tretji večer po rojitvi. Žal, da mnogi začetniki o kakem pitanju rojev ne marajo nič slišati. Kdor pita, ta bo kmalu z veseljem opazil, kako urno napreduje izdelavanje satja in zalege.

Da ne nastane ropanje, ne svetujemo mazati panjev od znotraj z medom; veliko boljša v ta namen je melisa, bela kopriva ali kaka druga medonosna rastlina.

Majhnih in poznih rojev naj začetnik niti zastonj ne jemlje, ker ne bo imel ž njimi družega nego jezo in stroške.

Ako imamo v uljaku panjove z neoplojeno matico, zaznamujmo jih z majhnimi šopki ali s kako pisano barvano rečjo, da more mlada matica po ženitovanjskem izletu lahko najti zopet svoj panj: kajti ako se zmoti in zaide v sosednji panj, jo tamkaj brez usmiljenja zabodejo do smrti. Ker se mlade kraljice na svatovskem izletu tako rade poizgube ali jih ptice pozobljejo, zato preglejmo poznejše roje in starce od časa do časa, je-li imajo matice. Ako opazimo zalego, smo lahko mirni, matica je pri hiši.

Da in kako je treba pozne roje, ako nimajo v septembru dovolj ljudstva in živeža, družiti, o tem hočemo poročati enkrat v jeseni ob zato primernem času.

Danes le še kličemo: Kmetovalec, pečaj se pridno s čebelarstvom, ki vpliva tako blagodejno na srce in značaj človekov!

— o —

Politični pregled.

Deželni zbor kranjski se je sešel 21. junija, a je bil 24. že zaključen. Vzrok temu je obstrukcija po-

slancev kat. narodne stranke. Kakor znano, je izmed 37 deželnih poslancev 17 poslancev kat. narodne stranke, 9 liberalne in 11 Nemcev. Naša stranka je torej najmočnejša v kranjskem deželnem zboru. A da vendar ne more dosti ali nič storiti, je kriva zveza liberalcev in Nemcev. Ko se je deželni zbor spet sešel, zahtevala je naša stranka, da se ji da v odsekih, koder se preresetavajo razni predlogi predno pridejo v zbornico, primerno število zastopnikov. V odsekih, ki štejejo 12 poslancev, naj bi imela kat. narodna stranka 5, Nemci 4, liberalci 3 zastopnike, a v odsekih 9 poslancev naj bi bilo razmerje 4, 3, 2. Da je to pravično in pametno, vsakdo sprevidi, kdor ni zaslepljen strankarske strasti. A združeni liberalci in Nemci so to odklonili. Vrh tega pa je poslanec Hribar sramotil duhovščino, ko je poslanec Šusteršič predlagal, naj se uvede splošna volivna pravica. Naši so zahtevali, naj Hribar prekličje, in ker ni hotel, so vzdignili velik ropot in šum in niso nikogar pustili govoriti, dokler bi ne prekličal. Potem so se začeli poslanci med seboj osebno žaliti, letele so hude psovke sem in tje, eden liberalnih poslancev je vrgel tudi tintnik v Šusteršiča, ki ga pa ni zadel; vrišč je le naraščal in malo, da ni prišlo do tepeža. Glavar je sejo zaključil, dunajska vlada pa je zaključila to zasedanje deželnega zbora. To je gola resnica in suh, površen popis dejanj v dveh sejah (soboto in pondeljek). Seveda sedaj lete polena in blato na našo stranko in vsa krivda se zvraca na njo. A krivi so v prvi vrsti le nasprotniki, ki ne dajo pravic, katere nam gredo. Zoper krivico pa odločen odpor toliko časa, dokler se nam ne zgodi pravica. Saj se godi krivica štirim petinam naroda, ki stoji za našimi poslanci. Vsekako je pa obžalovanja vredno, da se je odpor pojavil v obliki, ki ne pristoja poslancem, najmanj onim katoliške stranke. Psovke in surovost prepustimo drugim, ki so že dosedaj to imeli v zakupu. Ni čudno in da se razlagati, če me vedne psovke in sramotenja nasprotnika spravijo v jezo ter sam začnem enako z enakim povračevati, saj sem človek, a lepo to ni in tudi pametno ne. Bodimo odločni, a ne odurni!

Državni zbor je bil zaključen 18. junija. Davek na vožne listke bomo vendar le dobili; Čehi so namreč odnehali in zakonski načrt je bil vsprejet. Vlada zagovarja ta davek s tem, da bi sicer ne mogla zdatno prispevati k drugim državnim potrebam radi pomanjkanja denarja. Novi davek bo najbolj obremenil nižje sloje, ker je na III razred razmerno največji davek naložen. Revež je pač povsod zadnji.

Novi tržaški škof msgr. Frančišek Nagl je bil 15. junija slovesno posvečen v Rimu. Potem se je prišel zahvalit sv. Očetu, ki mu je dal v dar lep zlat naprsni križ z dragocenimi kamni rekoč: „Ta križ bodi jamstvo miru v Vaši občini, jaz želim iskreno, da se Vaše mirovno poslanje v Trstu posreči. Ne obupajte!“ Zastopnikom tržaškega in koparskega kapiteljna je papež polagal na srce narodnostni mir.

Ruska vlada začela je s Poljaki ravnati bolj prizanesljivo in milo ter jim pustila mnogo starih pravic. Car noče več trpeti, da bi se zlorabljal njegovo ime za zatiranje Poljakov, kakor se je dosedaj godilo, marveč kot slovanski rod naj imajo svoje pravice.

Nemški cesar hoče iti sedaj sam obiskat poljske pokrajine svojega kraljestva. Poljaki se tiste dni tudi

iz hiš ne bodo prikazali, le kdor bo ravno moral iti zaradi svoje službe, se bo vdeležil vsprejema.

Umril je saksonski kralj Albert 19. junija. Pogreba se je udeležil naš presvitli cesar in nemški cesar. Bil je slaven vojskovodja, ki je zlasti v nemško-francoski vojski l. 1870 Nemcem pripomogel do imenitnih zmag. — Dasi je dežela z večine protestantska, je bil kralj katoliške vere.

26. m. m. bi se bilo imelo vršiti kronanje angleškega kralja Edvarda, a par dnij prej je nevarno zbolel za hudo črevesno boleznijo ter so ga morali operirati. Kronanje je kajpada preloženo ali ga morebiti celo ne bo ne, ker je več ko dvomljivo, da bi kralj ozdravel. Veliko škodo imajo nekateri trgovci in podjetniki, ki so mislili v onih dneh obogateti ter so vse svoje premoženje vteknili v razne priprave. Marsikateri je prišel na kant.

Buri so se sicer podali Angležem, a le to je čudno, da so Angleži dobili tako malo pušk in streljiva, ko je vendar gotovo, da so bili Buri z obojim izborno založeni. Čudno je tudi to, da Angleži še vedno vozijo konje za svojo armado v Južni Afriki. Znabiti je pa ta mir le na papirju? Kdo ve, kaj bo še iz tega? Buri so se pač podali, da ohranijo svoje pleme in se očvrste, a prej ali slej pride za Angleže dan maščevanja.

Prijazna beseda staršem novomeških učencev.

(Konec).

Vsi starši pa ne morejo vzgajati doma svojih sinov; poslati jih morajo v tuje kraje, izročiti tujim ljudem. Koliko skrbi prizadene to očetu, ki premišluje, ali bo pač pazil novi gospodar in neznana gospodinja na njegovega sina, ali ga bosta napeljavala, da izpolnuje dolžnosti v šoli, ali ga bosta varovala slabe družbe; in mater obhaja strah, da se vrne morabiti deček, ki ga je morala izročiti zdravega in dobrega, pokvarjen na duši in na telesu domov. Tako premišlujejo stariši doma; sinu pa se toži v tujem kraju po njih in po bratih in sestrah, pred tovariši skriva solzne oči in težko čaka noči, da se izjoka v postelji.

A domotožje se poleže, sin se privadi novim razmeram; staršev skrb pa ne mine in prav mnogokrat se ne bojé brez vzroka za sina.

Raznovrstni kakor učenci so njih gospodarji in gospodinje po mestih. Dobe se dobri in vestni, ki se prav žrtvujejo za dijake in skrbe večkrat bolje in uspešnejše zanje nego starši sami; a mnogo je takih, ki gledajo le na denar, ki skušajo kar največ izžeti iz staršev, vzgoja sinov pa jim je deveta briga. Kadar slutijo, da pride kdo pogledat stanovanje, posnažijo sobo, premene posteljno perilo, nastavijo milo in kupico in krtačo za zobe, potlej je opravljeno in mir za dolgo časa. Soba se ne zrači več, se ne zakuri vselej, kadar bi bilo treba, in da se prihrani olje, se morajo učiti dijaki v kvarnem somraku.

Kakor pa gledajo nekateri gospodarji in gospodinje samo na denar, tako tudi nekateri starši, kadar iščejo stanovanja. Oni hočejo kar se dá mnogo dobiti; ti kar se dá malo plačati in najboljše se jim zdi ono stanovanje, ki je najcenejše. A pri tej izbiri se godi kakor pri kupovanju blaga po štacunah. Kar je najcenejše je navadno ne samo najslabše, ampak prav za prav tudi najdražje, ker ne potrpi nič in se mora takoj zavreči.

Vsaki delavec je vreden svojega plačila in tudi gospodar in gospodinja ne moreta tlake delati staršem, ki ne preskrbljujejo svojih otrok in nespametni ne izprevidijo, da so utrgali otroku, kar ne poplačajo gospodarju.

Kadar tedaj iščete stanovanja, ne glejte samo na ceno; poiskati je treba pred vsem dobrega, naj si bo tudi nekoliko dražje. Če se hočemo peljati v tuj kraj, v tuje mesto, povprašujemo, kje bi se ondi dobro ostalo, kje prenočilo, kje bi bil

hlev za konja; če pa hočemo svojega sina nastaniti za celo leto ali za več let, ne bomo nikogar vprašali po pripravnem stanovanju, se ne bomo posvetovali z vestnim in izkušenim prijateljem ali z učiteljem? Človek bi mislil, da se to ob sebi razume; a izkušnja uči, da ni tako. Kako pa? Tako zani-karni so mnogi starši, da stanovanj sinom niti ne izbero sami, ampak otrokom prepuste, da si jih poiščejo. Ti seveda izbirajo po svoje. Lahkomiselni gledajo, da pridejo s prav veselimi tovariši skupaj, nekaterim, zlasti odraslim, ugaja ono, ker se jim ponuja velika prostost, kjer jih nihče ne opominja k učenju, kjer odhajajo, kadar jim drago, prihajajo, kadar se jim ljubi, bero, kar se jim zdi, občujejo s komur si bodi, kjer se dobi v potrebi tudi hišni ključ in se gospodar ali gospodinja ne meša v dijaške zadeve. Če taki učenci zastajajo v šoli, če si kva-rirajo zdravje z nerednim življenjem, kdo je kriv v prvi vrsti? Starši, ki niso izbrali dobrega stanovanja. Seveda ni vseč razvajanemu sinu resen gospodar, ki skrbi za red, ki hodi vprašat, kako se godi v šoli, ki ne dovoljuje učencu kaditi in igrati, postopati po ulicah in pohajati gostilne. Ljubljani sinček se pritožuje in tudi laže staršem, da je hrana slaba, stanovanje nepripravno, da se učiti ne more, toliko časa, da mu nespametni starši dovoli, da se preseli. Zdaj se mu izpolni srčna želja, da pride k sošolcu, ki mu je bil toliko mičnega pripovedoval o svojem stanovanju, kjer se shaja pri-jetna družba, kjer ne zmanjka zabave, ali igre ali petja ali celo plesa. To zabavo pa morajo drago plačati ubogi starši in lahkomišelnih sinovi. In v kakšne roke zajdejo večkrat taki učenci! Gospodar in gospodinja jim pač pregledujeta napake in razvade, a le dotlej, dokler se trdno drže njih stanovanja. Kakor hitro pa se začne dijak kesati in se hoče vrniti na pravo pot in pred vsem si poiskati boljšega stanovanja, za-grozi mu resno gospodar ali namigne mu dobrosrčna gospo-dinja, da jo žene vest povedat gospodu ravnatelju ali gospodu katehetu ali gospodom profesorjem, kako da se je vedel dijak. To preplaši marsikaterega reveža, da se ne poboljša.

Starši, ako niste popolnoma preverjeni, da je vaš sin na dobrem stanovanju, pridite vendar katerikrat nenapovedani pogledat, kaj da počne, na vse zgodaj, da vidite, ali je že vstal, ali opoldne, da se pripravite, kakšna da je jed in soba in postelja, ali pozno zvečer, ko bi morali biti učenci doma in pri knjigi.

Če je vaš sin nadarjen, bistroumen deček, preskrbeti mu morate tudi bistroumnega nadzorstva, da se ne bo norčeval s preprostim gospodarjem in premalo prebrisanu gospo-dinjo. Kaj pa, če sami ne morate priti pogledat za sinom, ali vam pač piše katerikrat o njegovem vedenju in součenju gospodar ali gospodinja? Ne? To bi bilo ali dobro ali slabo znamenje; dobro, če je sin tako priden in dober, da bi bila odveč vsaka tožba, vsaka posvèt; če pa sin ni priden, potem je to tem huje, če vi, starši, o tem ničesar ne veste, če se vam ne odkrije takoj vašega sina prvi korak po krivem potu, dokler bi ga lahko še obrnili z jedno besedo, z jednim opo-minom. Gospodarji in gospodinjine večkrat zato molče ali celo hvalijo in zagovarjajo, ker se boje za stanovanje; in saj vi-di-jo tudi, da se sem ter tja dobrih stanovanj, kjer se ne pri-zanaša in ne molči k razvadam, ogibljejo dijaki in tišče v slaba. Tem važnejše je, da odločujete vi, starši, kje da bodo stanovali vaši sinovi, ne pa sinovi, kje da jih morate nasta-niti starši. Varujte si svoje pravice; mladina vam rase črez glavo in v važnih zadevah vas ne bo hotela poslušati, če se ne oglasite v manjših.

Recimo, da ste izbrali sinu dobro stanovanje; gospodinja je vestna in ne presitna, opominja sicer in svari, a dovoli tudi, da se učenec razvedri, pazi na red in snago, skrbi za zdravo hrano in gleda na lepo vedenje. — „Samo inštruktorja mu še moram dobiti“, pravite. — Čemu pa tega? Šola je za to, da razloži učencem, česar ne morejo umeti sami. Le v šoli treba paziti in lahko se ponovi potem vse učivo doma. Kako važno je, da se človek zgodaj nauči, sam delati, sam misliti in sam od sebe red držati. Majhni otroci se še vodijo ob roki, deček naj hodi sam. A pri nas je neko ustno izročilo, ki terja, da imej učenec inštruktorja. Kakor so v prejšnjih časih žvečile pestunje hrano ubogim otrokom, tako naj pre-žveči še jedenkrat inštruktor učencu doma, kar se mu je mnogo bolje povedalo v šoli. No, če je deček res tako za-

ostal, tako slaboten ali tako brez vsake volje, da ne stori ničesar sam, da se ne gane, če ne kriči kdo nad njim kakor Čič nad leno svojo živaljo, v božjem imenu, naj ga vleče in rine boljši tovariš naprej! A zdravemu, bistremu dečku ni treba te opore, ki bi bila samo potuha lenobi in razmišljenosti in izgovor staršem, ki se navadno jezé na inštruktorja, če ne napreduje učenec.

Če pa je že dober inštruktor mnogim učencem nepotreben in odveč, bil bi jim naravnost na škodo zanikaren in slab. In vendar se ponuja tudi takih, ki se v potu svojega obraza trudijo učiti druge, česar sami ne vedo. Glejte, starši, da se jih obranite, in posvetujte se z učiteljem, predno vzamete inštruktorja sinu.

Sporazumno morajo delati, vzajemno se podpirati starši, učitelji in učenci, ako se hoče doseči namen šole, vzgoja blagih, omikanih značajev. Pritožbe in nezadovoljnost s šolo izvirajo odtod, ker ta ali oni teh faktorjev ne izpolnuje svojih dolžnosti. A če jih ne izpolnuje kdorkoli, to nikomur ni opravičilo, da bi jih smel zanemarjati sam; saj pride pri vzgoji v poštev mladina, najdražji zaklad in bodočnost vsakega naroda.

„Toda“, pripomnil bo kdo, „izkušnja nam pravi, da so se tudi najboljših staršev otroci, poučevani od najvestnejših učiteljev in skrbno varovani vseh slabih vplivov, vendar pokvarili in zrasli v nesrečo sebi in drugim“.

Živa resnica, ki pa le dokazuje, da človek ne premore vsega, da se trudijo zaman starši, zaman učenci, zaman vsi učitelji, ako vzgoje ne blagoslovi Bog.

LISTEK.

Poročila iz kitajskih misijonov.

(Dalje.)

Zadnjič smo spremili naše popotnike, kaj ne, dragi bravec, tja do Neaplja. Videli smo jih tudi še ko so se poslavljali od stare „mamice“ Evrope, odšli zopet na morskoga „lukomatijo“ in odjadrali dalje proti Kini.

Da, samo do tukaj smo jih spremili, ker nam dalje niso pustile naše „Novice“, češ, „dosti je en predalček za kitajske novice. Me smo „Dolenjske“, ne „kitajske“.

Mej tem časom so nam pa ušli naši popotniki in — hvala Bogu — tudi srečno prišli v Port-Said pri Aleksandriji. Zato se jim pa danes kar tukaj zopet pridružimo ter jih spremljajmo dalje proti Kini.

V Port-Saidu so se malo časa ustavili. Dobili so nekaj novih tovarišev misijonarjev in sicer frančiškanov in dominikanov.

Peljali so se tudi mimo Aleksandrije. „Ali so videli P. Benigna Snog?“ vprašal bi me rad zdajle marsikateri mojih čitateljev.

Na ta vprašanja naj nam odgovori sam P. Baptista:

„Zelo sva želela z Fr. Urbanom videti v Aleksandriji ljubljenegega sobrata P. Benigna. Pa ta neumni morski „lukomatija“ se za Aleksandrijo ni kar nič zmenil. Mimo jo je pihal, kakor bi ga kdo podil. Zato sva ga pa morala samo v duhu obiskati in mu izročiti prirsčne bratovske pozdrave najine in naročene od sobratov v domovini.“

Skozi sueški prekop, mimo gore Sinaj, rezal jo je parobrod čvrsto dalje in dalje. Morje je bilo precej mirno.

Ko so se pa priyozili iz Rudečega morja na prsto morje, so se pa ti nemirni valovi zopet stekli. Ne vem, kaj je bilo prišlo med nje. Sicer se vedno prekipicajo, sem pa tje pehajo, kakor mlade norčave mucike, ko so se napile mleka. Da se pri tem zaletavajo poredno tudi v parnik, to je seveda samo po sebi umevno. „Za take malenkosti,“ piše P. Turk, „se naš velikan kaj malo zmeni. Toda zdaj je bilo pa huje. Kakor gore veliki valovi podili so se sem ter tja po morju, se drug ob drugem zaletavali in se zopet pogrezali. Pa to veselje bi jim človek že privoščil! Naj le razgrajajo in skačejo, saj imajo prostora dosti. Ko bi se pri tem ta šment le ne zaletaval tako silno v našega konja! Kar poskakoval je siromak, da smo menili, zdajdaj se bomo potopili. Pogumnejši izmed potnikov so ta divji ples nekaj časa v vidnim veseljem opazovali. Tudi jaz sem nekaj časa opazoval to divje vrvenje in šumenje. Potem sem pa zbežal v spodnje prostore, kjer je

bilo varnejše. To je bila pa moja sreča. Komaj pridem v kabino — piše dalje — ko se ladija naenkrat zelo strese. Kaj je bilo to? Pa vpitje sem zaslišal. Se li potapljam? Že so hoteli nekateri izmej nas ven teči, ko pridejo oni pogumni, ki so ostali na krovu. Toda kakšni? Vse je od njih teklo, tako so bili premočeni. „Za božjo voljo, vprašamo tovariša, kakšen pa si? Kaj je pa bilo?“ Le počasi smo zvedeli ves dogodek. Ti „pogumnejši“ sedeli so na krovu in opazovali ples valov. Valovom se je pa najbrže za malo zdelo, da bi jih kdo zastoj gledal, ali pa so se jim zdeli gledavci presuhi, ali so imeli morebiti kak drug vzrok, kdo naj to vé! Toliko je gotovo, da sta se prav tik parnika stepla dva velikanska valova. Gledavci so se že veselili lepega prizora. Toda „hšccsss . . .“ je dejalo in vsi so ležali po tleh krova kakor snopje za ženjicami. Pri vsej tej nesreči je bila pa sreča, da se jim ni družega zgodilo, kakor to, da so bili do kože premočeni in da jih je minila radovednost.

„Tudi morska bolezen se nas je začela prijemat.“ Že me je začelo v želodcu stiskati in viti, kakor da bi tudi moj želodec hotel ven gledat, kaj se godi zunaj. Pri tem se pa spomnim, kaj je ravnokar pomirilo radovednost naših tovarišev na krovu, da so radi prihiteli v kabine. „Kaj, ko bi tudi jaz moj neumni želodec tako ozdravil“, sem si mislil. Brzo poiščem svoj kovček, vzamem še drugo steklenico tistih Tvojih „srčnih“, ali bolje „želodčnih kapljic“ in „luk, luk, luk“ je dejalo . . .“ Pa kaj bi ti, draga sestra, to tako obširno popisoval! Kratko: spil sem čašo „kapljic“ in prigriznil nekaj tržaških fig. In kdo bi si mislil, pomagalo je! Želodec je malo zagodrnjal in se pomiril. Slabosti so minile potem same ob sebi. „Knajpanje je pa res najboljšo zdravilo zoper vse bolezni,“ sem dejal tovarišu in mu ponudil isto zdravilo. Seveda tudi njemu je odleglo takoj, ko je spil čašico kapljic. Ker je tudi nekaj misijonarjev zgrabila morska bolezen in ker je bilo v steklenici še precej tekočine, naredil sem zopet po „franciškansko“, češ, kar je moje, to je tudi tvoje, vse je pa naše. In misli si, draga sestra, ko sem nalival zadnjemu, nalil sem mu tudi zadnje kapljice „kapljic“. Da bi ti vedela, kako smo Ti bili hvaležni za Tvojo skrb vsi, prav vsi, ker vsem je pomagalo! . . .“

20. decembra, t. j. drugi dan so se valovi zmučili in se pomirili. Najbrže jim je bilo tudi vroče, v vročini se pa seveda nikomur ne ljubi skakati.

20. dec. in vročina! Kako gre pa to skupaj? Pa vendar je le res! P. Baptista piše o tem:

„Vročina nas prav dobro greje. Pa temu se ne smete čuditi, ljuba mamica. Tukaj v teh krajih zime ne poznajo, saj take zime, mrzle in snežene ne, katero jo imate pri Vas.“

„O, blagor jim, če res zime nimajo!“ si gotovo misliš ti, gospodinja, ki moraš po zimi za toliko groškov drv vpepeliti, pa je pri tem še vedno mrzlo v sobi. Da, res je, tam ne poznajo vaše zime. V zimskem času je vreme le bolj deževno. Snega sploh ne poznajo. Po dnevu je vedno huda vročina, le noči so precej hladne.

„Vi se grejete pri peči, nas pa solnčni žarki prav občutno žgo. Tudi za nočni počitek ga ni ugodnega prostora. Mnogi prenoče kar na krovu. Na kakem stolu, klopi ali kar na tleh predremlejo noč. Seveda ni varno to prenočevanje, ker večkrat vetrovi nastanejo, se dež vlije. Kaj lahko se pri tem prehladi. Jaz vsako noč pretrpim raje v kabini. „Pretrpim“ pravim! Zakaj vsled silne vročine in sopare ni mogoče zaspati. Potim se vsako noč, kakor se še nikoli nisem v svojem življenju. Tako hudo je že pri meni, ko nisem obilen, ampak precej koščten. Zato si pa lahko mislite, kaki revčki so še-le oni, katere je Stvarnik obdaril z nekoliko širjo površino telesa. Le ti pa po noči kar zevajo in stokajo. . .“

Kaj ne, dragi mi čitatelj. Ti bi kot dober kristjan rad vedel, kako pa je z krščanskimi dolžnostmi popotnikov. Ali so kedaj pri sv. maši? Ali mašniki nikdar ne mašujejo na popotovanju?

O tem piše naš P. Baptista:

„Razun prvih dveh dnij našega popotovanja mašujemo vsi mašniki vsaki dan na parniku, v nalašč za to pripravljene kapelice.“

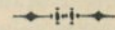
Kaj ne, to mora biti čudno maševati v cerkvi, kjer se vedno vse ziblje in maje kelih, knjiga, altar, vsa cerkev. Da

so se katoliški potniki udeleževali sv. maš, ni treba posebej povdarjati.

Pri tem se je pa približal lepi božični praznik. Kakšni občutki so morali pač navdajati naše kat. popotnike na sv. večer! O tem piše P. misijonar svoji sestri: „Ne morem povedati, kako mi je bilo pri srcu ta večer. Najraje bi se bil zjokal kakor dete. Seveda ne bi bile to solze žalosti, ampak bile bi — i no, saj še sam ne vem česa. Najbrže bi se lahko imenoval solze ginjenja. Ker se pa za junake, kakoršni smo mi, misijonarji, ne spodobijo solze, se pa raje nisem jokal. Pa saj tudi ni bilo časa za jok. Dasi smo bili popotniki tako različnih ver, različnih narodnostij, različnih stanov, imeli smo na sv. večer vendar prijazen veselico. Reči moram, da smo se imeli prav dobro in vsi smo bili veseli. Kajpada, lepih jaslic ni bilo, kar sem pa jaz zelo pogrešal. Pa — na morju smo! . . .“

„Zdaj smo v pristanišču mesta Kolombo. To je glavno mesto otoka Cejlona v prednji Indiji. Na suho ne bomo stopili, ker se je parnik predaleč od mesta ustavil. Jutri 28. dec. odrinili bomo pa dalje. Kako se bomo naprej vozili, ne vem, ker v prihodnost ne vidim. Ko bo mogoče, Ti bodem pa že takoj pisal. Do tedaj pa: „Zdravi!“

(Dalje sledi.)

Domače vesti.

(Osebna vest). Višjim geometrom pri razpregl. uradu je imenovan vežbenik g. Fr. Witschly Radoljci za sv. Križ pri Kostanjevici, vežbenik g. P. Koladzyn v Logatcu pa je začasno nameščen v Krškem.

(Umeščen) je bil 19. junija č. g. Henrik Povše na župnijo Čatež pri Trebnjem.

(Novomašniki v Ljublj. škofiji). Posvečevanja bodo v ljubljanski škofiji dne 10., 12. in 14. julija. Posvečeni bodo iz IV. l. gg. Ivan Nep. Berce, iz Dražgoš; Karol Čuk, iz Črnega Vrha; Fr. Ks. Kimovec, iz Cerklj pri Kranju; Andrej Magajna, iz Vrem; Jan. Obgl. Marenčič, iz Kranja; Alojzij Merhar, iz Ježice; Fr. Ks. Pavšič, iz Ljubljane; Ivan Krst. Prijatelj, iz Dobropolja; Val. Sitar, iz Ježice; Fr. Ser. Skulj, iz Vel. Lašč; Rih. Smolej iz Ljubljane. G. Karol Gross bode dobil vsled mladosti le subdijakonot in dijakonat. Iz III. l. sledeči gg.: Matej Ahačič, iz Tržiča; Mart. Drolc, iz Krašnje; Mih. Kmet, iz Št. Lovrenca ob Temenici; Ivan Kriz. Kozina iz Ribnice; Josip Logar, iz Metlike; Mart. Pečarič, iz Metlike; Josip Pirc, iz Velesovega; Leopold Podlogar, iz Škocijana pri Turjaku; Ivan Krst. Strajhar, iz Šmartina pri Kamniku; Mart. Štular iz Metlike.

(Dolenjsko pevsko društvo) priredi v mescu juliju t. l. društveni popoldanski izlet v Belo cerkev. Dan se naznani kasneje. V to svrhu vabi odbor vse častite gospodične pevke in gospode pevce, da se vdeležujejo rednih vaj, katere so za č. dame vsak pondeljek in sredo ob 6.—7. za gospode vsak torek in petek ob 8. zvečer.

(Šolske skušnje) šole „Glasbene Matice“ v Novem mestu se bodo vršile v sredo 9. in v četrtek 10. julija t. l. v šolskih prostorih (Bergmannova hiša I. nadstropje). Slednji dan se bodo proizvajale tudi orkestralne točke in zbori ter se bodo razdelila spričala. Začetek vselej ob 5. uri popoldne. — K skušnjam imajo pristop roditelji gojencev ali njih namestniki, društveniki i po njih vpeljani člani. Na zahtevanje se bode glasbeni pouk nadaljeval tudi med šolskimi počitnicami, v kar pa je treba pred skušnjo priglasiti pri upravnistvu ali pri učiteljih šole.

Šolsko upravnistvo.

(Zborovanje) novomeških članov Glasbene Matice bode v četrtek 10. julija ob 2. uri popoldne v šolskih prostorih (Bergmannova hiša I. nadstropje). Vspored: 1. poročilo šolskega upravnistva, 2. volitev upravnistva, 3. predlogi in nasveti. Šolsko upravnistvo Glasbene Matice v Novem mestu.

(Razglasilo.) Od c. kr. okrajnega glavarsta se daje na splošno vednost, da se bode dné 5. julija 1902 ob 10. uri dopoldne obravnavala pri stavbenem oddelku c. kr. deželne vlade v Ljubljani, o podanih ponudb, zavoljo izvršitve stavbenih del pri uradnem posloplju c. kr. okrajnega glavarstva v Rudolfovem. — Dotične ponudbe so sedaj po navedenem času

podati pri c. kr. deželni vladi v Ljubljani in zamorejo se glasiti ali na vsa dela ali samo na posamezna mojsterska dela. — Več o tem se razvidi iz dotičnega razglasila, katero je nabito na uradni deski in objavljeno v uradnem listu Ljubljanskega časnika.

C. kr. okrajno glavarstvo Rudolfovo,
dne 27. junija 1902.

(Redek jubilej.) Gosp. okrajni šolski nadzornik v Črnomlju Anton Jeršinovič praznuje letos 25 letnico svojega šolskega nadzorništva in 40 letnico svojega učiteljevanja. Večje slavlje se bo obhajalo tem povodom jutri v Trebnjem o priliki učiteljske konference novomeškega glavarstva.

(Kresov) pred praznikom presv. Srca Jezusovega po naši okolici ni bilo kaj dosti videti, isto tako na kresni večer. Ali jih bo kaj več o prazniku slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda? Upamo.

(Kapiteljska cerkev) dobila je pred praznikom sv. Petra in Pavla v ladiji nove klopi in sicer v dveh vrstah. Ladija je s tem dobila vse drugačne, bolj prijazno lice in odpravljen je eden najbolj kričočih nedostatkov, ki je vsacega, domačina ali tujca, res bodel v oči. Klopi so izdelane v priprostem gotskem slogu iz suhega, zdravega hrastovega lesa. Res mojstra se je izkazal pri tem delu, kakor že večkrat prej, domačin g. Vinko Umek.

(Važno za vinogradnike.) Leto za letom vporablja se mnogo žveplena prahu za žvepljanje trt proti grozdni plesnobi. Kakovost žveplena prahu pa ni odvisna od njegove kemične čistosti, ampak od finosti. Dobri žvepleni prah imeti mora vsaj 70 stopinj finosti po Chancel-u, boljše vrste imajo pa po 80 in tudi 90 stopinj; tako n. pr. odlašja deželni odbor štajerski tamošnjim vinogradnikom žvepleni prah po 90 stopinj finosti po Chancel-u. Kmetijsko kemično preskuševališče v Ljubljani prejelo je že večkrat poročila od naših vinogradnikov, da z žvepljanjem trt niso dosegli pričakovane uspeha, in skoraj v vsakem slučaju, ko se je doposlal vzorec vporabljanega žveplena prahu v preiskavo, pokazalo se je, da je bil žvepleni prah premalo fin, to je predebelo zmlat in vsled tega brez vrednosti. Kmetijsko kemično preskuševališče preiskalo je vsled tega več vrst žveplena prahu in te preskušnje so pokazale, da se na Kranjskem prodaja žvepleni prah slabe kakovosti. Večina preiskanih vzorcev je imela samo 40 do 56, in le posamezni vzorci 60 do 70 stopinj finosti po Chancelu. Opozorjam torej p. n. vinogradnike, da naj kupujejo za žvepljanje trt le žvepleni prah, ki ima najmanj 70 stopinj finosti po Chancelu. Preiskovanje na finost izvršuje kmetijsko kemično preskuševališče za Kranjsko v Ljubljani. Preskušnja enega vzorca stane s certifikatom vred 1 K. Za preskušnjo zadostuje okoli 100 g žveplena prahu.

(Pravi naslov na poslaništvo v Meksiki.) Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani je c. k. trgovsko ministrstvo naznanilo, da je c. k. poslanik v Meksiki opozoril na nedostatke, ki nastanejo vsled nepopolnega ali nepravlega naslova na pisemskih pošiljativah, namenjenih poslaništvu v Meksiki. Pošiljatve na poslaništvo se vsled pomanjkljivega naslova večkrat zelo zakasnijo. Da se v bodoče izogne takim zakasnitvam ali tudi izgubi pošiljatve, je treba naslov narediti na način, ki je v Meksiki obče razumljiv, namreč: „Legacion de Austria-Hungaria D. F. Mexico“.

(Razlaga velikega katekizma,) tretji zvezek je izšel. Na 32 polah ali 58 krščanskih nauk za cerkev pojasnjuje četrto poglavje katekizma t. j. nauk o milosti in zakramentih pa o cerkvenih blažilih. V „Katol. Bukvarni“ v Ljubljani stane knjiga mehko vezana 2 K 70 h, trdo vezana 3 K 50 h; po pošti 30 h več.

(Današnji list) obsega deset strani.

Razne stvari.

* (Angelji na pokopališču.) Neki svetnik, ki je imel posebno sočutje z ubogimi dušami v vicalih, je prišel neke poletne noči na zapuščeno pokopališče, da bi molil za duše ranjkih.

Ura za uro je potekla in njegova molitev je postajala čimdalje bolj goreča. Ko pa je ob polnoči posvetil mesec in ko so pogasili po vasi vse luči, je prišla na pokopališče polna vrsta angeljev. Bili so vsi v belih oblačilih in v mesečni

svetlobi se je vse krasno svetlikalo. Pred na pol podrtim, z mahom poraščenim spomenikom so se ustavili, začeli kaditi s svojimi kadičnicami. Svetnik je gledal vse to. Tako lepo dišečega kadila ni vonjal še nikdar v svojem življenju. Ko so pri prvem spomeniku opravili, so šli zopet naprej k staremu križu, od tam gori na griček, kjer je rastle vse polno kopriv in kjer ni bilo poznati nobenega groba več.

Tako so prišli angelji vsak večer na pokopališče, kadar je tam molil svetnik. Nekoč pa se je opogumil in jih je vprašal, kaj vendar pomenja ta njihov opravek.

„Tukaj leže nekateri svetniki“, — se je glasil odgovor, — in Bog neče, da bi bili grobovi onih, ki so spolnovali njegovo voljo, tako popolnoma brez časti. Zato bomo tako dolgo hodili sem, da bodo njihova trupla poklicana k večnemu življenju.“

Svetnik je gledal začudeno in zdelo se mu je, kakor bi gledal pred seboj Boga samega v vsej njegovi pravičnosti in dobroti.

* (Posvečuj nedelje in praznike!) Zakonska Michand v Montague-Saint-Georges, departementa Giroude na Francoskem sta bila poznata kakor velika onečaščevalca nedelj in praznikov in prav nič se nista brigala za cerkvene zapovedi. Najrajši sta ob nedeljah delala reči, ki se sicer prav lahko opravijo delavni dan. Tudi nista šla prav nobeno nedeljo k maši.

Leta 1835 v jeseni ob času trgatve so pri Michandu delali vse nedelje. Prav med sv. mašo pa so opravljali najglasnejša dela. Ko je pa šel neko nedeljo popoldne njihov devetnajstletni sin v klet, da bi pomešal grozdje, je kar zakričal, se zgrudil in umrl. Zadušil se je namreč. Ko stā stara dva slišala njegovo klicanje, sta mu hitela na pomoč, a ju je doletela ista usoda in oba sta se zgrudila mrtva na tla. Ta strašni dogodek je pretresel vse okoličane tako, da se ni upal poslej nihče več opravljati ob nedeljah prav nikakega dela.

* („Kdor vas zaničuje, zaničuje mene“). V Hanovru se je dogodil pred kratkem ta-le slučaj:

Na stanovanje župnika v mali gorski vasi je nekdo potrkal v neki zimski noči in zahteval obhajila v neko oddaljeno vas. Gospod župnik, dasi že star in slaboten mož, se je takoj odpravil na pot v mrzlo, sneženo jesensko noč. Pot je bila težavna in ubogi starček je komaj dospel s sv. popotnico do majhne hribovske kočice.

Ko stopi v sobo, najde starega moža sedečega pri peči.

„Kje je bolnik?“ — ga vpraša.

Dedec pa se zasmee in pravi:

„Bolnika ni, jaz sem vas dal poklicati zato, da ste se mučili po težavni poti, ker ste me bili pred leti enkrat razžalili! Takrat sem se bil zaklel maščevati in danes sem vas zvodil za nos.“

Duhovnik pa je mirno odgovoril: „Obžalovanja vredni prijatelj! Krivico, katero ste mi storili, vam odpustim drage volje zaradi Boga, za silno razžaljenje, katero ste storili sv. zakramentu. Molite za srečno zadnjo uro.“

Duhovnik pa se je odslovil in je odšel nazaj. Čez nekaj dni pa je bil zopet klican k istemu bolniku. Hitel je zopet na vso moč v gorovje a ko je došel do vasi, so mu sporočili da je stari mož že umrl.

Bog je pravičen sodnik.

* (Dekleta in ure). Mlada dekleta so podobna starim uram, te gredo zmirom naprej. — Gizdava dekleta so podobna žepnim uram, te je lahko naviti. — Pametna dekleta so podobna bijočim uram, te bijejo, če jih navijajo. — Prevzetna dekleta so podobna turnskim uram, na nje se sicer ozirajo ljudje, a nihče jih ne mara v hišo. — Klepetava dekleta so podobna uram budilkam, ljudje jih poslušajo, a ne radi. — Domišljjava dekleta so podobna igralnim uram, teh se vsakdo hitro naveliča. — Razvajena dekleta so podobna solnčnim uram, ki pod lastno streho niso nič prida. — Ponižna dekleta so podobna uram repetirkam, te se oglase, kadar jih pozoveš. — Izbirčna dekleta so podobna zastavljenim uram, treba jih je odkupiti. — Bogata dekleta so podobna zlatim uram, cenijo jih po zlatu. — Pridna dekleta so podobna uram z nihalom, te gredo najzanesljivejše. — Učena dekleta so podobna stenskim uram, ki jih je težko prenašati. (Amerikanski slovenec.)

* (Vera je samo za ženske!) Mož mora delati, žena naj molči, če že hoče! Kolikrat se dandanes sliši ta publicca iz ust „bogaboječih“ mož. A kaj velja o tem? Tudi žena mora delati; ravno pri njej bi bila lenoba vseh grdob prava grdoba ter izvor najhujših grehov. Delo zaradi Boga je en del vere, molitev in bogoslužje pa drugi del. Mož in žena morata imeti celo vero, ne samo košček. In s tem, da trdite „vera je samo za ženske“, ste vi gospodje, jako neuljudni — ali do žen, ali do mož. Neuljudni do ženskega spola: ako imate vero za zmoto in neumnost, naj je ta zmota dosti dobra za ženske? Neuljudni do moškega spola: ako imate vero za resnično, pa može odvracate od nje ter jih vse vprek tirate v pogubljenje?

* (Angleška izguba v burski vojni). Najnovejši podatki o izgubi angleškega moštva izkazuje 22.550 mrtvih, 22.829 ranjenih, 9553 vjetih in izgubljenih. Nenavadno veliko število 75.430 vojakov pa se je vrnilo v svojo angleško domovino kot pohabljeni in invalidi. Neki angleški list pripominja k tem številkam, da so iste v velikanskem nasprotju z številkami, katere je objavljalo tekom vojne vojno ministrstvo kot izgube. Vlada je začetkom menila, da stori dovolj ako odloči podpore 3000 rodbinam padlih in ranjenih vojakov, sedaj pa se vidi, da se bode ta podpora morala zvišati vsled toliko tisoč rodbin, ki so izgubile svoje reditelje. Izgube, katere imajo Angleži v Južno Afriški vojni (o izgubah, katere imajo Buri pa se ne ve število) so skoro iste kakor ob priliki krimske vojne, kjer je bilo mrtvih ravno tako 22.182. V nemško francoski vojni bilo je mrtvih 290.000 ljudi. V ameriški vojni, edni največjih pa je padlo celo 655.000. Število padlih v rusko turški vojni računa se na 180.000. Zgodovinarji zračunali so, da so vse vojne od leta 1786—1880 vže zahtevale 4.470.000 človeških žrtev in nad 30.470 milijonov kron denarnih stroškov. Da so te številke od leta 1880 vže zopet mnogo narastle, vidi se iz zgoraj navedenih podatkov.

Smešnice.

(Ni razumel.) Snubač (svojemu stricu, predno gresta snubit): „Povej mi stric, ali si bil tudi ti tako v zadregi, ko si šel vprašat za roko svoje sedanje žene?“

Stric: „Hm, pa kako, jaz še le, jaz. Saj sem tičal v dolgeh do ušes.“

(Pomirljivo). Zavarovalni agent: „Če redno plačujete svoje doneske, dobite v 20 letih polno zavarovalnino 10.000 dolarjev.“

Gospod: „Še le čez 20 let? Med tem časom se lahko že svet pogrezne!“

Agent: „To ne more nič škodovati, vi dobite svoj denar nazaj!“

(Pri slapu.) Vodnik: „In zdaj ako blagovolijo častite dame nekoliko utihniti, bodemo čuli gozovito šumenje Niagare.“

(Občutljivi pivec.) A: „Vam ugaja ta papir?“

B: „Hm, ali nimate takega brez vodnih znamenj?“

(Navada ure budilnice). Dijak: „Kako pa je to: ura budilnica, katero ste postavili v mojo sobo, pa ne kliče in ne zvoni ob določenem času?“

Gospodinja: „O, pač, samo vsakokrat jo je treba malo potresti.“

(Cesar in graščak). Ko pride cesar Jožef drugi nekdanj v ogersko vas, sreča zelo ošabnega graščaka. Cesar ga vpraša: „Kdo pa ste?“ Graščak odgovori: „Veličanstvo! Kaj me ne poznate? Jaz sem baron Falvy!“ Cesar odgovori: „Imel bi pač preveč dela, ko bi hotel poznati vse bedake v svoji državi!“

(Trda glava). Žena gre s svojim desetletnim sinčkom k mojstru ter prosi dečku službo. Mojster vpraša ženo: „Ali ima deček dobro glavo?“ — Žena: „O seveda ima, saj je padel že s tretjega nadstropja ravno na glavo, pa se mu ni ubila.“

Umrli so:

25. junija: Grebenc Terezija, soproga c. kr. sod. oficijala v. p., 86 let, mrtvoud, št. 123.

29. junija: Mlakar Stanislav, sin c. kr. oficijala, 7 mesecev, dobron, št. 128.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Veleč. g. župnik J. Vidergar 6 K; gospa M. Recelj 1 K; veleč. g. župnik Anton Šmidovnik 10 K; g. župan dr. J. Schegula za drugo polletje 25 K; g. svetnik J. Kinsky 10 K; g. K. Germ velepos. 20 K.

Dr. Jos. Marinko.

Loterijske številke.

TRST,	11. junija	80	8	82	38	17
GRADEC,	14. „	58	62	52	69	15
TRST,	28. „	34	42	2	51	45

Zahvala.

Za srčne dokaze milega sočutja o boleznih in smrti naše ljubljene, nepozabljive soproge, oziroma matere, stare matere, tašče in tete, gospe

Terezije Grebenc vdovlj. Fabiani roj. Schaar,

kakor tudi za spremstvo drage pokojne k večnemu počitku izrekamo najiskrenejšo zahvalo. Posebno se še zahvaljujemo preč. duhovščini, gg. uradnikom in darovateljem lepih vencev. Vsem naj bo tisočera zahvala!

Novo mesto, dne 30. junija 1902.

(174)

Žalujoči ostali.

NAZNANILO.

Na c. kr. gimnaziji v Rudolfovem se bodo sprejemali učenci v prvi razred ali julija ali septembra meseca.

Kdor želi vstopiti meseca julija, naj se oglasi s svojimi starši ali njih odgovornimi zastopniki

v ponedeljek 14. julija od 5. do 7. popoldne ali

v torek 15. julija od 1/2 9. do 1/2 10. dopoldne

pri gimnazijskem ravnateljstvu ter prinese s seboj krstni list in obiskovalno izpričevalo (šolsko naznanilo).

Sprejemni izpiti se prično 15. julija ob 1/2 10. dopoldne.

Takse znašaja 6 K 20 h.

C. kr. gimnazijsko ravnateljstvo,

(169)

v Rudolfovem 1. julija 1902.

NAZNANILO.

Podpisana uljudno naznanjam, da bodem izvrševala vsakovrstnega perila

likanje na najfinejši blesk (Glanzbügelei.)

Ker sem v tej stroki popolnoma izvežbana, sem prepričana, da bodem slavno občinstvo iz mesta in okolice najboljše zadovoljila ter se usojam za prav obilne naročbe tem bolj najudanejšje priporočiti.

Velespoštovanjem

(173—1)

Zofija Verovšek,

na Grmu pri Novem mestu.

Dobro izurjen žagar

se sprejme takoj pod dobro mesečno plačo, ali pa od komada (162) plačilo; kje pove uredništvo Dol Novic.

V knjigarni J. Krajec nasl. v Novem mestu dobivajo

(164—2) se najnovejše in krasne

● **podobe za prvo sv. obhajilo.** ●

Učenca v trgovino z mešanim blagom sprejme Franc Pleterski, Novo mesto.

(170—1) **Trtne škropilnice**

v obliki škarij, prav trpežne, se dobijo po znižani ceni za 5 gl. 50. kr. pri A. Kajtna, Radeče pri Zidanem mostu.

F. Missler Bremen

Največji in najhitrejši parniki
iz Bremena v Ameriko so:

Cesarski parniki (Kaiser-Schiffe)

Odhod iz Bremena vsacega torika

Kaiser Wilhelm der Grosse	dolg 198 metrov
Kronprinz Wilhelm	" 202 "
Kaiserin Maria Theresia	" 166 "
Kaiser Wilhelm II.	" 215 "

Ti cesarski parniki vozijo jedino le iz Bremena in kdor se hoče na njih voziti, mora si poprej mesto zaposesti stem, da pošlje od doma za vsako osebo 20 kron are na naslov:

F. Missler, Bremen, Bahnhofstr. 30.

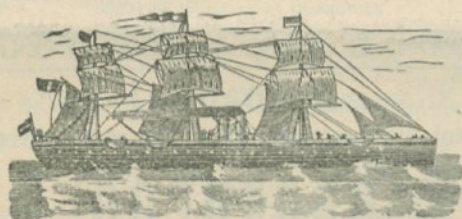
Odprema popotnikov od Bremena v Ameriko, Avstralijo in Afriko.

Najnižje cene. • Dobra postrežba.

Natančnejša pojasnila brezplačno (148-3)

F. Missler, Bremen, menjalnica.

Za v Avstriji koncesijonovano

francosko prekmorsko družbo

„Compagnie generale Transatlantique“

Edina direktna in najkrajša črta

poštних brzoparnikov, ki prevažajo zanesljivo, brez prelaganja, samo 6 dni

iz Havra v Newyork.

Za vožnje tu- in inozemskih železnic, za navadna in okrožna potovanja in prireditve romarskih vlakov,

daje pojasnila in veljavne vozne liste

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Ed. Šmarda

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6

blizu znane gostilne „pri Figabirtu“ (136-3)

Na grajščini Strugi pri Novem mestu pri gospej pl. Fichtenan je po vredni ceni na prodaj

(154-2)

dobro vino.

Tisk na koverte in pismen papir ter vizitnice

z najnovejšimi črkami izdeluje fino in ceno tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu,

Bizeljsko vino!

Kdor želi kupiti

zanesljivo pristnega bizeljca,

naj se obrne na Frančiška Matheis, Brežice ob Savi, ki ima iz lastnega pridelka na prodaj veliko množino belega in rudečega vina (tudi rizlinga in traminca i. t. d.) po prav nizkih cenah. Vzorce na željo rad vpošlje. (177-1)

S prvim julijem tega leta prevzamem svojo gostilno zopet sam.

Maks Bruner.

(171-1)

(172-1)

Skoraj čisto novi angleški

stroj za kositi in žeti

in ena tudi skoraj čisto nova

brigalnica

na dveh kolesih, z dvojnim ventilom in s cevkami (Schlauch) za ogenj gasiti, na vrtu škropiti itd. se dobi po prav nizki ceni pri Janezu Lenard-u v Reichenburg-u (Štajersko).

Stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje s pritklinami in lepim vrtom se odda v najem 1. septembra t. l. v hiši št. 204. v Novem mestu. Natančnejše pojasnila v hiši št. 205, ali pri lastnici A. Turek (153-2) v Ljubljani, Križarske ulice št. 10.

Išče se

zdrav mladenič

14 do 16 let star z dobrimi šolskimi spričevali za učenca pri Matiju Jonko, trgovina jestvin in dež. pridelkov v Bovcu. Oglasi pri tvrdki. (166-1)

Učenec

se takoj sprejme, kateri ima resno voljo učiti se kovaškega obrta

pri Leopoldu Hrastovčan v Novem mestu. (167-1)

(120-2)

ANTON WEISS,

krojaški mojster v Novem mestu, Ljubljanska
cesta št. 39

priporoča svoj nad 20 let na najboljšem glasu obstoječi
obrt v napravo civilne obleke, vojaških in uradniških
uniform, kakor tudi oblek za prečastito duhovščino,
gozdarje in livreje vsake vrste, po predpisih in pod
jamstvom. Pravo tuje in inozemsko blago je vsak
čas na izbero.

Postrežba točna in vestna!

Iz proste roke je na prodaj

hiša v Šmihelu št. 46.

pri Novem mestu. Zraven hiše je klet, 2 svinjska hleva,
2 šupi, vodnjak in oral njive. Hiša je na prav lepem prostoru
pri cesti ter pripravna za obrtnike ali pa za umirovljene
gospode ter je v prav dobrem stanu. — Cena je 3600 K. —
(163-2) Več pove Jernej Sitar ravno tam.

V graščini Bajnof pri Rudolfovem je večja množina

dobrega starega in lanskega vina

po jako nizki ceni naprodaj. — Ravno tam se dobi

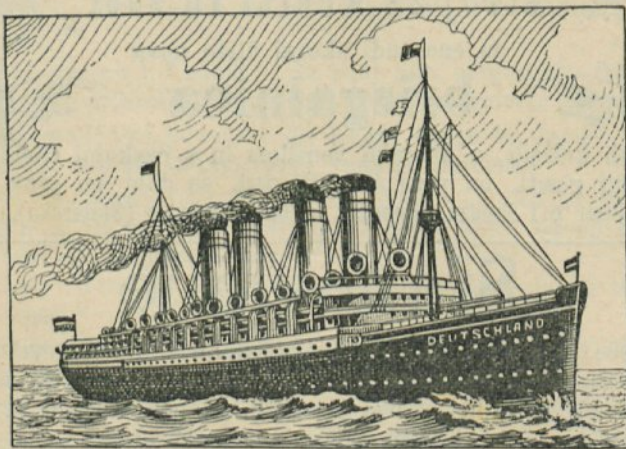
dober krompir (oneide)

po nizki ceni. — Odda se v vsaki množini. (161-2)

Največje, najhitrejšje ter najvarnejše vrste velikanskih
parnikov, ki vozijo v

Ameriko.

(149-2)

Hamburg-New York le 6 dni.

Vozne karte po najnižjih cenah za vse razrede prodaja,
ter daje pojasnila točno in brezplačno, oblastveno potrjena

Agentura Hamburg-Ameriške Linije

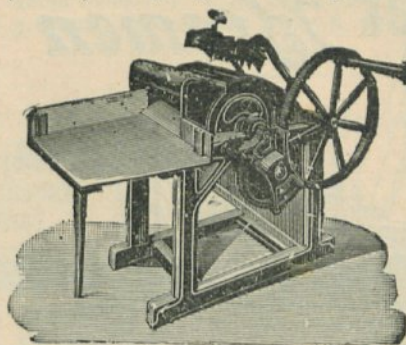
v Ljubljani, Marijin trg št. 1. nasproti Frančiškanski cerkvi.

(176-1) Na Stangrobu pri Mokronogu je na prodaj

posestvo

pokojne Ane Stepic, ki obstoji iz 6 ha 15 a 4 m² njiv, travnikov,
gozdov, vinogradov in pašnikov ter hiše z 2 sobama, hleva,
poda in kozolca. — Več pove župnik J. Virant v Mokronogu.

(143-3) Najbolj izvrstne, priznane najboljše

jeklene pluge z 1,
2, 3 in 4 lemeži, bra-
ne, travniške in za
mah, klepne in di-
jagonalne,

valjarje za polje iz
jeklene ploščevine,
gladke in robate,
sejalne stroje
„Agricola“,
orig. amerikske

stroje za košnjo trave, detelje in žita,
grablje za seno in žito, priprava za obračanje sena,
patentovane sušilnice za sadje in sočivje,
stiskalnice za vino in mošt in sploh za vse namene,
mline za grozdje in sadje, stroje za robljanje,
samodelujoče

patentovane brizgalnice za trsje, zelenjad in pokončavanje uši
„Syphonia“

premične štedilne peči, priprave za parjenje živinske krme,
z obročasto pripravo za mazanje, ročne, na gepel in na par,
vsakovrstne gepelne za vprego 1 do 6 živalij, najnovejše

žitočistilnice,

trijerje, robljače za koruzo, stroje za napravo krme-rezanice,

stroje za mečkanje žita in rezanje repe.

stiskalnice za seno in slamo, ročne, premične in ne-
premične, kakor sploh vse poljedelske stroje

izdeljnice in razpošilja po najnovejši sestavi

Ph. Mayfarth & drug.

C. kr. edino priv. tovarna kmet strojev, livarna in fužina na par
Ustanovlj. l. 1872. DUNAJ, II., TABORSTRASSE št. 71. 750 delavcev.
odlikovan z nad 490 zlat., srebr. in bron. kolajnamami na vseh večjih razstavah.
Obširni ceniki in mnogoštevilna priznalna pisma zastoj.
Zastopniki in prekupeji se iščejo.

Naznanilo!

Podpisani uljudno naznanjam, da sem prevzel

opekarno

g. R. Smole-ta v Žabji vasi pri Novem mestu,
ter bodem imel vedno v zalogi opeko prav dobre vrste. —
Spoštovanjem se priporočujem

(160-2)

Giuseppe Olivo.

(195-1) **3000 hektolitrov vina**

ima na prodaj župnija Krašić pri Jaski (Hrvatsko) po 15 do 20 gl.
— Kdor želi vino kupiti naj se obrne na župnika Krašičkega
g. Štefan Kuzek-a, kateri ima sam 150 hektolitrov vina na prodaj.

Naznanilo! S 1. julijem je oddati

stara gostilna v najem

v hiš. št. 125 na Florjanskem trgu v Novem mestu. —
Hiša je tudi na prodaj pod ugodnimi pogoji. Zraven
spadajo lepe njive in nad tri oralov hoste. Več se izve
pri lastnici Mariji Kos. (159-2)

(150-2)

Kaznjivo je

vsako ponarejanje edino pravega Bergmann-ovega lilijnega-
mlečnega-mila, tovarne Bergmann in drug. Draždane-Tečen ob
Elbi. Varstvena znamka: Dva rudarja. — Taisto naredi
nežno, čisto lice, cvetočo in mlado zunanost, belo in ža-
metno mehko kožo ter blestečo lepo pôlt. Najbolje sredstvo
proti pégam. Komad po 80 h, pri lekarnarju S. pl. Sladovič
in trgovcu Alfonzu Oblak v Novem mestu.

Naznanjam, da imam v zalogi vedno frišno in trpežno blago vsake vrste za častite gospode duhovnike.

Tudi slav. p. n. občinstvu naznanjam, da imam v zalogi vsake vrste moderne štofe ter tudi nepremočljiv tirolski loden za haviloke.

Tudi imam narejene haviloke vsake velikosti za gospode in dečke po nizki ceni.

Dijakom znižane cene!

JAKOB MIKOLIČ,

— krojaški mojster, Novo mesto, Veliki trg št. 92 —

priporoča se preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne obleke, posebno talarje, površnike itd.

po najokusnejšem in najnovjšem kroju. — Izdelujem vsako, v to stroko spadajoče delo natančno po meri.

Priporočam se preč. duhovščini, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljač, da bodem vedno skrbel, da izročim vsako naročilo v največjo zadovoljnost prečastitih naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico,

v kateri delajo najboljše delavske moči; zato se jamči za elegantno, lepo in moderno izvršitev naročil, kakor tudi zato, da se vsaka v moji delavnici narejena obleka lepo prilaga.

Prvo darilo.

Mc. Cormick Harvesting Machine Company (čikaška tovarna strojev za žetev.)

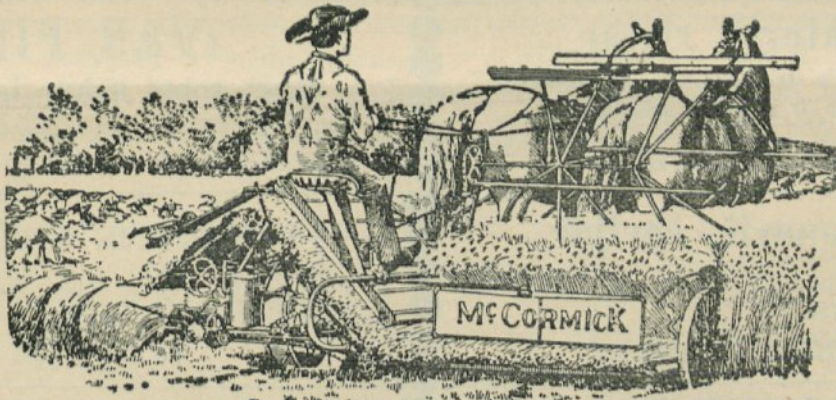
Pariz 1900.

Izdeluje:

stroje za vezanje snopov, stroje za košnjo, brusilne stroje, 'Daisy' stroje za skladanje snopov, grablje za mrvo, 'Manila' vrvice za vezanje snopov.

Vsako leto se izdela 362.000 strojev.

WILLIAM J. STILLMAN, ravnatelj.

Ne kupite, predno niste videli naših strojev in poizvedeli njih cene.

Velikanska zaloga cenih nadomestnih delov. Zahtevajte našo knjigo vzorcev.

BUDAPEST, V., Váci-ut Nr. 30.

Dve novi hisi v Žabji vasi (157-2)

pri Novem mestu s zraven spadajočimi njivami, ste na prodaj brez letine ena za 1050 K in druga za 1200 K. — Natančneje v Žabji vasi nad studencem št. 32, pošta Novo mesto.

Karbolineum.

Patent: Avenarius se kakor najboljša les ohranjujoča sredstva obnese že nad 25 let. Vsi karbolineji iz raznih družih fabrik so slabe ponaredbe Avenarijevega karbolineja. Avenarijev karbolinej je sicer nekaj novcev dražji, kakor drugi karbolineji, pri tem je pa skoraj trikrat izdatnejši, kakor vsaki drugi karbolinej.

Pred ponaredbami se svari.

Tovarna karbolineja: R. Avenarius, Amstetten, Niž. Avstrijsko.

(102-6) Pisarna: Dunaj III./I. Hauptstrasse 18.

Izključna prodaja za sodni okraj Novo mesto: pri Alfons Oblaku, trgovcu v Novem mestu.

Eksport isterskega vina.

Razpošiljam pristno vino lastnega pridelka in sicer refoškata, terana, burgundca in belega rizlinga od 26 do 36 h postavljeno na tukajšnji kolodvor Dignano.

A. M. Pujman,

Eksport vina, Dignano Istra.

(131-4)

Salame ogrske 1.70 gld., domače iz šunkna 1.20 gld., domače 1 gld., dunajske 80 kr. Šunka brez kosti (Rollschinke) 90 kr. in 1.10 gld., suho meso 70 kr., glavina brez kosti 40 kr. kilo, velike kranjske klobase po 18 kr. in drugo pošilja od 5 kil naprej po povzetju in sicer le dobro blago. Janko Ev. Sirc v Kranju. (126-5)

Pozor trgovci in gostilničarji!

Kranjske salame

zelo ukusne kakovosti razpošilja od 5 kil naprej, 1 kila 1 gld. 20 kr. proti povzetju (147)

Dragotin Novak v Trebnjem.

O Z N A N I L A

domačih obrtnikov v Novem mestu, kateri se slav. občinstvu in preč. duhovščini najvljudneje priporočajo k obilni naročbi in prijaznemu obisku.

Matko Malovič, mizar

izdeluje stavbeno in pohištveno mizarstvo v najnovejšem slogu. V zalogi ima gotove mrliške krste po nizkih cenah!

AVGUST KÜSSEL

izdeluje vsa pod kleparsko stroko spadajoča dela, pokrivanje zvonikov in streh, napravo žlebov, razne posode in orodja za kletarstvo, mehove za žvepljanje itd. vse po nizkih cenah!

J. GREGOREC, pri mostu

priporoča svojo zalogo vsakovrstnih dežnikov in lepo izbiro različnih solčnikov. Preobleke in popravila se točno in ceno izvrše.

Gustav Murn, svečar

priporoča veliko zalogo voščenih sveč in najfinejšega medu za pitanje čebel. Kupuje rumeni vosek in voščine po najvišji ceni!

Andr. Doktorič, zlatar

priporoča raznovrstne zlatnine in srebernine vseh predmetov, kakor tudi žepnih ur in zalogo Gramophonov. Sprejemlje popravila ter ista ceno in solidno izvršuje. Kupuje staro zlato in srebro po najvišjih cenah.

Dimit. Štefanovič, čevljar

priporoča zalogo obuvala lastnega izdelka iz najboljšega usnja. — Naročila se izvršujejo *hitro, solidno in ceno!*

LEOPOLD KOPAČ,

priporoča sl. občinstvu svojo veliko zalogo najnovejših klobukov, kakor tudi svojo gostilno, kjer toči domača izborna vina in sveža piva; dobe se tudi gorka in mrzla jedila po nizkih cenah.

BRATA APPE V KANDIJI

priporočata preč. duhovščini in sl. občinstvu vsakovrstne svoje lončene izdelke. — V zalogi imata raznobarvene lončene peči, štedilnike s kahlicami. Vse je po preskušnji ognju protivno in trpežno izvršeno. Peči v šole, pisarne in večje dvorane izdelujeta z „multiplikatorji“, pri katerih se za 60% kurjave prihrani. **NIZKE CENE!**

FRANC CIBER,

podobar, stanuje sedaj v Kandiji poleg novega mostu v hiši g. Srebotnjaka. Izdeluje razna podobarska dela, n. pr. altarjev, prižnic, spovednic, in križevih potov v vseh slogih, barvano ali naravno. **Nizke cene!**

Anton Kokalj,

kamnosek v Bršljinu

izdeluje razna kamnoseška dela: za stavbe in drugo. Izdeljujejo se v prav obilnemu številu nagrobni spominki po zelo nizkih cenah!

Davorin Frančič,

priporoča zalogo najnovejših klobukov, kolesarskih in drugih čepic. Sprejemlje pod to stroko spadajoča popravila, snajenje in kemično barvanje slamnikov po nizkih cenah.

Adolf Loboda,

ključavničar in mehanik

naznanja sl. občinstvu, da se je na novo tu naselil. Izdeluje vsa k njegovi stroki umestna dela, popravljanje strojev in bicikljev ter druga umetna dela po najnižjih cenah.

IVAN KASTELIC, pek

priporoča vedno sveži kruh, dobra, ukusna, gorka in mrzla jedila, žganje najboljših domačih vrst: brinovec, slivovko, vinsko žganje in druge sladke opojne pijače. Dobra in cena postrežba.

Josip Kos, knjigovez

izvršuje knjigovezna dela, ter priporoča svojo trgovino z raznovrstnim papirjem, pisalnim in risalnim orodjem, raznih razglednic in knjig po najnižji ceni.

IVAN PINTAR,

 sobni slikar in pleskar

se priporoča za razna k njegovi stroki spadajoča dela, izvršuje tudi napise vseh vrst po jako zmernih cenah.

Fran Murn, svečar, Kandija

priporoča svojo veliko zalogo voščenih sveč, in medu ter lectarskih izdelkov. Kupuje v vseh množinah voščene po najboljših cenah.

Anton Hočevar,

tovarnar in strojar

izdeluje najboljše vrste usnja in podplatov, katerih ima vedno v zalogi. Dalje priporoča domače umetno izdelanega usnja raznih barv in vse čevljarske potrebščine. Nizke cene.

Fran Lepič, strugar (Drechsler)

izdeluje razna strugarska dela za mizarje, kegle, krogle in pipe za sode vseh vrst, iz dobrega lesa, po nizkih cenah.

Fran Kondrič,

izvošček (po domače Čampa)

ima pripravljeno uprego za prevažanje oseb ob vsakem času, na vse strani. Prijazna postrežba, cene jako nizke.

Franjo Picelj, čevljar

se priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini k obilni naročbi za vsakovrstna obuvala, katera se pri meni izdeluje lično in trpežno, po zmernih cenah. — Stanuje v kat. domu rok. pomočnikov.